

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

M 1 6 1 5 3 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

FILOZOFIJA

≡ Izpitna pola 2 ≡

Esej

Torek, 31. maj 2016 / 120 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 15 esejskih naslovov, od katerih izberite enega. Esej naj obsega najmanj 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 22.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri esej naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi esej, ki ste ga pisali.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.

Pišite **v izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pred esej prepisite številko in naslov eseja, ki ste ga izbrali. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

V sivo polje ne pišite.

M 1 6 1 5 3 1 1 2 0 3

3/12

Prazna stran

OBRNITE LIST.

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Napišite esej, ki naj bo dolg najmanj 600 besed. Bodite pozorni na **analizo ključnih pojmov** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) ter na razlago in **argumentacijo stališč**, ki jih boste v eseju predstavili. Pri razlagi in utemeljevanju uporabite **konkretne primere**, oprite pa se seveda na **filozofske perspektive**, ki ste jih obravnavali na pripravah. V eseju obravnavajte **vsaj dva pogleda** na dani problem. Pri tem se od zdravorazumskega načina, ki niza različna mnenja, poskusite dvigniti do filozofskega premisleka o **temeljnih posameznega pogleda**.

Vprašanje stvarnosti

1. Razpravljajte o trditvi: Svet je zgolj iluzija: za eno tančico se skriva le druga tančica, nikdar pa ne pridemo do bistva.
2. Razpravljajte o trditvi: Človekovo življenje poteka po vnaprej začrtani poti, ki jo določajo naravne zakonitosti.
3. Razpravljajte o trditvi: Duha in telo opisujemo in izkušamo različno, vendar gre za isto stvar.

Vprašanje spoznanja

4. Razpravljajte o trditvi: Izkušstvo ni samo proizvod čutov, kot se nam pogosto zdi, marveč je proizvod čutov in razuma.
5. Razpravljajte o trditvi: Ni je večje zablode, kot je iskanje absolutne resnice, saj je ljudje ne moremo doseči, pa tudi obstaja ne.
6. Razpravljajte o trditvi: Med znanostjo in filozofijo dialog ni mogoč, ker uporabljata povsem različne metode raziskovanja.

Vprašanje morale

7. Razpravljajte o trditvi: Moralen človek si ne bi pomišljal žrtvovati posameznika za srečo skupnosti.
8. Razpravljajte o trditvi: Posameznik, ki skrbi le zase, v resnici ni srečen.
9. Razpravljajte o trditvi: Človeško življenje je nenehen boj med tistim, kar si želimo, in tistim, kar moramo.

Posameznik in skupnost

10. Razpravljajte o trditvi: Družba se mora odločiti ali za svobodo ali za enakost, obojega namreč ne more imeti.
11. Razpravljajte o trditvi: Če državni zakoni nasprotujejo moralnim, ima državljan pravico in celo dolžnost do državljanske nepokorščine.
12. Razpravljajte o trditvi: Pravična družba je družba, v kateri ni neenakosti med ljudmi, razen tistih, ki jih ni mogoče odpraviti.

Filozofija religije

13. Razpravljajte o trditvi: Edino, kar biva nujno, je Bog.
14. Razpravljajte o trditvi: Vera v Boga ni nič drugega kakor tolažba za umrljiva bitja.
15. Razpravljajte o trditvi: Če je Bog povsod, se dobro skriva.

M 1 6 1 5 3 1 1 2 1 1

Prazna stran

Prazna stran